

TER BESLISSING

Datum

3 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/316598

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid

Beslistermijn

13-11-2023

Bijlage(n)

3

Aan

Minister

nota

Digitaal waarschuwen voor schoolzones

Aanleiding

Van december 2022 tot juni 2023 heeft een pilot plaatsgevonden waarin een aantal serviceproviders aan weggebruikers digitaal informatie verstrekten over het naderen van schoolzones. Deze pilot is succesvol afgerond. Na een positieve evaluatie is het voornemen om de data over schoolzones als open data landelijk beschikbaar te stellen. In een nota ter informatie bent u geïnformeerd over de resultaten van de pilot en het voorstel voor een vervolg naar landelijke opschaling.¹ Hierbij heeft u aangegeven dat het er heel mooi uit ziet en verzocht de Kamer binnen maximaal 4 weken in een aparte Kamerbrief hierover te informeren. Met deze brief wordt de Kamer hierover geïnformeerd.

*Mooi en praktische
initiatief!*

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met het verzenden van de Kamerbrief, inclusief de bijlage.

[Handwritten signature]
dit open.

Kernpunten

- De pilot heeft plaatsgevonden in vijf gemeenten (Amsterdam, Helmond, 's-Hertogenbosch, Meierijstad en Rotterdam) om te bezien wat de effecten zijn als weggebruikers naast het zien van een schoolzone ook een digitale waarschuwing krijgen voor het naderen van een schoolzone. In deze deelnemende gemeenten bevinden zich 190 schoolzones.
- Gezien de positieve resultaten van de pilot is het voorstel om data over schoolzones als open data landelijk beschikbaar te stellen. Uit de evaluatie van de pilot blijkt bijvoorbeeld dat een groot deel van de gebruikers heeft aangegeven dat zij hun snelheid hebben gematigd bij het naderen van een schoolzone en een groot deel van de gebruikers heeft aangegeven dat zij de versterkte informatie als nuttig hebben ervaren.
- Het opschalen van pilots naar structurele beschikbaarheid van mobiliteitsdata is in lijn met onze inzet op het Digitaal Stelsel Mobiliteitsdata.
- De eenmalige kosten voor landelijke uitrol bedragen circa €120k en de jaarlijkse kosten bedragen €40k. De eenmalige kosten worden betaald uit het resterende projectbudget. De structurele kosten zijn reeds opgenomen in het afdelingsbudget voor Voertuig en Digitale

¹ IENW/BSK-2023/277544

Infrastructuur. Idealiter valt dit in de toekomst onder de begroting voor het Digitaal Stelsel Mobiliteitsdata.

- De data voor de schoolzones wordt hierbij ook beschikbaar gemaakt voor de logistische sector, zodat ook vrachtwagens de in-car waarschuwingen voor schoolzones kunnen ontvangen.
- De verwachting wanneer het qua uitvoering mogelijk is om de data over schoolzones als open data landelijk beschikbaar te maken is in de eerste helft van 2024. We verwachten dat deze service volgend jaar in het eerste kwartaal door diverse navigatieapps en autofabrikanten in gebruik wordt genomen.
- Het Nationaal Dataportaal Wegverkeer (NDW) krijgt de taak om de gegevens van alle scholen te verzamelen en toegankelijk te maken voor o.a. navigatieapps en autofabrikanten.
- In de evaluatie wordt ook aanbevolen om te werken aan verdere uniformering van de inrichting van schoolzones. Daarom wordt in overleg met CROW besproken of zij een notitie hierover kunnen opstellen. Gemeenten kunnen daarnaast via de Investeringsimpuls verkeersveiligheid financiering aanvragen voor het inrichten van een schoolzone.

Datum

3 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/316598

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

3

Krachtenveld

- De genoemde acties zijn in lijn met de gedachten van de motie Koerhuis (Kamerstuk 35 925-XII-82), hierin worden verschillende punten genoemd rond het bevorderen van de verkeersveiligheid bij scholen via schoolzones.
- In de evaluatie wordt aangegeven dat data-intermediairs/serviceproviders in het algemeen positief staan tegenover veiligheidsgelateerde verkeersdata, zoals een waarschuwing voor schoolzones. Ook data-intermediairs/serviceproviders die niet bij de proef zijn betrokken noemen de data over schoolzones (potentieel) interessant. Daarnaast benadrukken zij het belang dat bij schoolzones markering zichtbaar moet zijn vanuit de auto omdat het anders een algemene waarschuwing lijkt.
- In de evaluatie wordt aangegeven dat wegbeheerders de uitdaging om de kwaliteit van de (dynamische) data te borgen (h)erkennen.

Toelichting

- Een 'schoolzone' verwijst naar een specifiek gemarkeerd gebied rond een school, uitgerust met zaken als verkeersborden, wegmarkeringen en verkeersdrempels. Landelijk zijn hier beperkte inrichtingskenmerken voor. Een 'schoolstraat' is een straat voor een school die rondom het begin en einde van een schooldag tijdelijk is gesloten voor het inkomende gemotoriseerd verkeer.
- De deelnemende gemeenten aan de pilot hebben in het kader van de pilot scholen gevraagd informatie over schooltijden, vrije dagen en vakanties via de PO-Raad up-to-date aan te leveren (Scholen op de kaart). Gecombineerd met de geografische locatie is deze informatie gedeeld als een open datafeed via het NDW, waardoor deelnemende serviceproviders in hun navigatieapps de weggebruikers konden waarschuwen voor het naderen van een schoolzone.

De waarschuwingen zijn een goede start. Later we ook voortvarend in overleg blijven met service providers zodat ze z.s.m. ook alternatieve route-advies aan geven.

Graag vooraf overleg met DCO en mij

Communicatie

- Met DCO wordt bezien of het mogelijk is een mediamoment aan de Kamerbrief te koppelen.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
02.	Kamerbrief digitaal waarschuwen voor schoolzones	Kamerbrief
03.	Evaluatie VM-IVRA toepassing waarschuwing voor schoolzones	Bijlage Kamerbrief
04.	Nota ter info digitaal informeren over schoolzones.	Bijlage Kamerbrief

Datum

3 november 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/316598

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir.Wegen en
Verkeersveiligheid

Aan

Minister

Bijlage(n)

3

Minister

Dit ziet er heel mooi uit. Binnen maximaal
4 weken de Kamer in een aparte
Kamerbrief informeren

nota ter informatie

Digitaal informeren over schoolzones

Bestuurskern

Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Voertuigen en Digitale
Infrastructuur

Den Haag
Postbus 20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

persoonsgegevens

persoonsgegevens

Datum

3 oktober 2023

Kenmerk

IENW/BSK-2023/277544

Bijlage(n)

01

Inleiding

De pilot waarin een aantal serviceproviders aan weggebruikers digitaal informatie verstrekten over het naderen van schoolzones is succesvol afgerond. Na een positieve evaluatie zijn we voornemens data over schoollocaties als open data landelijk beschikbaar te stellen. Hierbij krijgt het Nationale Dataportaal Wegverkeer (NDW) de taak om de gegevens van alle scholen te verzamelen en toegankelijk te maken voor o.a. navigatieapps en autofabrikanten. In deze nota worden de belangrijkste bevindingen en vervolgstappen toegelicht.

Kernpunten

- Een 'schoolzone' verwijst naar een specifiek gemarkeerd gebied rond scholen (schoollocatie), uitgerust met zaken als verkeersborden, wegmarkeringen en verkeersdrempels. Landelijk zijn hier beperkte inrichtingskenmerken voor. Een 'schoolstraat' is een straat die tijdens schoolbegin en -einde gesloten is voor gemotoriseerd verkeer.
- Vijf gemeenten (Amsterdam, Helmond, 's-Hertogenbosch, Meijerijstad en Rotterdam) hebben in het kader van de pilot scholen gevraagd informatie over schooltijden, vrije dagen en vakanties via de PO-Raad up-to-date aan te leveren (Scholen op de kaart). Gecombineerd met de geografische locatie is deze informatie gedeeld als een open datafeed via het NDW, waardoor deelnemende serviceproviders in hun navigatieapps de weggebruikers konden waarschuwen voor het naderen van een schoolzone.
- Meer dan de helft van de automobilisten geeft aan dat aan de hand van deze waarschuwing, zij hun rijgedrag hebben aangepast.
- Uit de pilot (bij 447 scholen, wat 7% van het totaal aantal scholen weerspiegelt) bleek dat bij de deelnemende gemeenten sprake was van 190 schoolzones. De deelnemende industrie benadrukte dat van belang is dat bij schoolzones markering zichtbaar moet zijn vanuit de auto omdat het anders een algemene waarschuwing lijkt. Een gemeente deed onder andere mee aan de proef om te ervaren op te

doen of enkel een digitale schoolzone zou volstaan, de industrie vindt dit onwenselijk. Verkeersveiligheid stimuleert gemeenten een fysieke schoolzone of schoolstraat in te richten daar waar nodig.

- De genoemde acties zijn in lijn met de gedachten van de motie Koerhuis (Kamerstuk 35 925-XII-82), hierin worden verschillende punten genoemd rond het bevorderen van de verkeersveiligheid bij scholen via schoolzones.
- Vanwege de positieve resultaten is het voorstel om data over schoolzones als open data landelijk beschikbaar te stellen. Het opschalen van pilots naar structurele beschikbaarheid van mobiliteitsdata is ook in lijn met onze inzet op het Digitaal Stelsel Mobiliteitsdata.
- De eenmalige kosten voor landelijke uitrol bedragen circa €120k en de jaarlijkse kosten bedragen €40k. De eenmalige kosten worden betaald uit het resterende projectbudget. De structurele kosten zijn reeds opgenomen in het afdelingsbudget voor Voertuig en Digitale Infrastructuur. Idealiter valt dit in de toekomst onder de begroting voor het Digitaal Stelsel Mobiliteitsdata.
- De data voor de schoolzones wordt hierbij ook beschikbaar gemaakt voor de logistische sector, zodat ook vrachtwagens de *in-car* waarschuwingen voor schoolzones kunnen ontvangen.
- De verwachting wanneer het qua uitvoering mogelijk is om de data over schoolzones als open data landelijk beschikbaar te maken is in de eerste helft van 2024. We verwachten dat deze service volgend jaar in het eerste kwartaal door diverse navigatieapps en autofabrikanten in gebruik wordt genomen.
- In de evaluatie wordt ook aanbevolen om te werken aan verdere uniformering van de inrichting van schoolzones. Daarom wordt in overleg met CROW besproken of zij een notitie hierover kunnen opstellen.

Toelichting

Onveilige oversteekplaatsen vanwege auto's die voorbij scheuren, gevaarlijke stukken waar fietsers en auto's de rijbaan moeten delen, vrachtverkeer door woonwijken: er zijn verschillende voorbeelden van onveilige verkeerssituaties. Extra vervelend is als dit in de buurt is van een basisschool. Schoolgaande kinderen zijn een extra kwetsbare groep omdat zij nog moeten leren om verkeerssituaties goed in te schatten. Verkeersveiligheid rond scholen krijgt daarom in veel gemeentes alsook in de Tweede Kamer extra aandacht. Een 'schoolzone' is een van de mogelijkheden om de verkeersveiligheid rond scholen te verbeteren, dit verwijst naar een specifiek gemarkeerd gebied rond scholen, uitgerust met zaken als verkeersborden, wegmarkeringen en verkeersdrempels.

Tijdens de pilot VM IVRA werden schoolinformatie en waarschuwingen voor naderende schoolzones weergegeven in navigatiesystemen zoals Flitsmeister (Be-Mobile), Waze (TripService), ANWB Onderweg (ANWB) en Onderweg (Locatienet). Deze serviceproviders informeerden bestuurders in real-time over aankomende schoolzones. Binnen de apps kregen gebruikers een melding als ze een schoolzone naderden, en indien mogelijk, een alternatieve route om deze te omzeilen. Deze pilot, die plaatsvond van december 2022 tot juni 2023, richtte zich niet alleen op technische zaken zoals dataverwerking en -kwaliteit, maar ook op organisatorische aspecten zoals samenwerking, dataleveringsvoorwaarden en het bereik van de dienst. De proef is uitgevoerd met de data

van 5 gemeenten, te weten: Amsterdam, Helmond, 's-Hertogenbosch, Meierijstad en Rotterdam, met daarin 447 (vestigingen van) basisscholen in Nederland, met in totaal 190 schoolzones.

In de pilot zijn geen alternatieve routes verstrekt om de schoolzone te vermijden, serviceproviders streven hier in de toekomst wel naar.

Bevindingen

1. De kwaliteit van de data tijdens de proef is als goed beoordeeld. Continue aandacht voor kwaliteit is en blijft wel nodig.
2. Serviceproviders maken allemaal verschillende keuzes. De informatieverstrekking is complex want ongewenste afleiding moet voorkomen worden evenals een te veel aan informatie. Informatie over schooltijden, vrije dagen en schoolvakanties is voor veel serviceproviders een randvoorwaarde.
3. Bereik, tevredenheid en opvolggedrag. ANWB heeft in de periode medio april tot medio juni 2023 ruim 1.500 waarschuwingen gegeven aan bijna 850 verschillende automobilisten. Flitsmeister heeft in 3 maanden tijd in Rotterdam zo'n 800.000 waarschuwingen verspreid en in juni 2023 nog eens 300.000. Meer dan 3.500 gebruikers hebben gereageerd op vragenlijsten. 2/3 van de gebruikers die de waarschuwing hebben gezien, beoordelen deze als nuttig. En een groot deel van hen geeft ook aan het gedrag te hebben aangepast door langzamer te gaan rijden.
4. Als actie met meerwaarde op langere termijn-actie vraagt TwynstraGudde aandacht voor verdere uniformering van de inrichting van schoolzones. Dit moet zowel zorgen voor een eenduidige, herkenbare fysieke inrichting van de schoolomgeving en daarmee voor een consistent wegbeeld, als ook criteria bevatten waar wel of geen schoolzone (of schoolstraat) in te richten. Uniformering draagt ook bij aan de herkenbaarheid voor bijvoorbeeld zelfrijdende auto's.

Communicatie

- De Kamer zal bij de eerstvolgende verzamelbrief Verkeersveiligheid geïnformeerd worden over de resultaten van de pilot en het vervolg naar landelijke opschaling.
- Met DCO wordt bezien of het mogelijk is een mediamoment hieraan te koppelen.